

Ese de dove ori in septemana:
Joi-a si Dominec'a.

Pretiulu de prenumeratiune:
pre anu intregu 6 fl. v. a.
„ diumetate de ann 3 fl. v. a.
„ patraru de ann 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetato:
pre anu intregu 9 fl. v. a.
„ diumetate de ann 4 fl. 50 cr.

LUMNA.

Folia bisericesca, scolasticateraria si economica.

Organu oficial alu eparchi romane gr. or. aradane.

Conformu proclamarei noastre, publicamu protocolele sinodului eparchialu, in testu autenticu. Ceremu scusa onoratiloru cetitori pentru unu picu de intardiare, intrenenita prin decopierea acestoru protocole, si unu incidente in tipografia

Protocolulu

siedintelor sinodului eparchialu din dieces'a romana gr. or.
a Aradului,
in anulu 1873.

S i e d i n t i ' a I.

s'a tienutu in duminec'a Tomii, 15/27 aprilie, 1873., in biserica catedrala din Aradu.

Presedinte: Ilustritatea Sa Domnulu Episcopu Procopiu Ivacicovicu. — Notari: Georgiu Feieru.

Nr. 1. Dupa serbarea santei liturgii si dupa chiamarea sanctului spiritu, Ilustritatea Sa Domnulu presedinte Procopiu Ivacicovicu Episcopulu diecesanu chiama de notari provisori pe Georgiu Craciunescu si Constante Gurbanu din clerus, — pe Georgiu Feieru, Ioanu Papu, Paulu Papu si Ioanu Glitic dintrumireni, ca pre cei mai tineri dintre deputati.

In urmarea acestei provocarii, respectivii locurile loru.

Nr. 2. Dupa acésta, Ilustritatea Sa Domnulu Presedinte-Episcopu, rostesce cuventarea de deschidere, carea fu urmarita de urari de „se traiesca“, si care cuvantare in tota estensiunea sa urmeaza aci:

Multu onoratiloru Domni,
si iubitiloru fii sufletesci!

Cu trecerea aloru trei ani, a trecutu si timpulu imputernicirei celoru alesi pentru anteiu Sinodu eparchialu alu diecesei noastre aradane.

In urmare, am dispusu alegeri noue intru intielesulu §-lui 88. din Statutulu nostru organicu.

Din aceste noue alegeri, pentru alta sessiune de trei ani, increderea clerului si a poporului V'au trimisu pre Domniele Vostre. Ve salutu dara la incepertulu oficiului Domnului Vostre.

Onoratiloru si iubitiloru Domni si filioru sufletesci! Clerulu si poporulu, nu fora de causa V'au onoratu cu acésta incredere, ci V'au onoratu pentru ca ati dovedit cumca increderea loru o meritati prin faptele Vostre adeveratu crestinesci, prin iubirea si alipirea vostra catra biserica cea dreptu-marturisitoria, maica nostra si a stramosilor nostri.

Fiindu asia, nu me indoesecu ca Domniele Vostre sunteti insufletiti a imbracisi si a inainta tota causele de folosu pentru biserica si cultur'a poporului; totodata a delatură pedecile din calea desvoltarii, ce o doriti.

Dorint'a Vostre, Domniloru! este si nisuint'a mea neintrerupta; nisuintia la carea m'am dedicat de la primirea sarcinei archipastoresci, — sarcina grea, caci este impreunata cu multa responsabilitate inaintea lui Dumnedieu si a santei noastre biserici.

Acésta sarcina apasa forte umerii mei. Sentiescu acésta mai vertosu de doi ani in coci, de candu morbulu

corespondintele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „LUMNA“ in Aradu, cancelari'a episcopescu.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contine cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) taes'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. era mai sus 5 fl., intelelegandu-se intr' aceste sume si timbrul. — Pretilu publicatiunilor se se anticipate

impedeca a respunde intru tota oficiului meu asia recum este voint'a mea.

De alta parte, trebi multe dintre acelea, ce mi le-au incredintiati Sinodulu pentru imbunatatierea starii noastre te astadi, receru unu studiu mare si de ameruntulu, si eceru unu timpu mai indelungatu ca se se pota realizá.

Caci, Domniloru! starea nostra de astadi este efectulu din activitatea mai multoru veacuri; in ea e cestiu-nea esistintiei noastre bisericesci si a individualitatii noastre morali si intelectuali.

Domniloru! Nici o dispusetiune, din cate e compusa starea nostra de astadi, nu e creata de veri o casualitate, nici e productulu de la o impresiune momentana, ci este eluentia seculara a ratiunei de a ne conserva si perfectiona.

La fie-care dintre aceste dispusetiuni, in desbaterile noastre trebuie se avemu respectu si se aratamu seriositatea ce o detorim unui productu alu ratiunei secularie.

Cu adeveratu, in starea de astadi avemu multe de coresu si de modificat. In acesta lucrare nu vom putea a nu luna in consideratiune adeverulu ca: cine vre se schimbe veri unu efectu, este indrumatul mai nainte se schimba si se caute a modifica si a corege insesi causele, cari au nascutu acelu efectu.

In starea de astadi avemu dorintie multe si indrepatate, inse ca se le realizamu, trebuie se punem in servitul loru puterile noastre.

Vorbindu de efectu cu desconsiderarea causei, si a descoperi dorintie fora privire la ceea ce putem, — insenma a pune si a aduce o hotarire anomala, in locul celei rationabili si conservatorie a parintiloru si antecesorilor nostri.

Acestea le-am spusu ca resultate ale eserintiei castigate in vieta oficiului bisericescu de 40 de ani, si deosebi in cei 20 de ani, cari in primavera acésta se implinesc, de candu Provedint'a dumnedieesa m'au trimis aici la Domniele Vostre de episcopu diecesanu. Acestea sunt resultate recunoscute si apretiuite si din partea barbatiloru renumiti si binemeritati de biserica si natiunea nostra.

Deci nu me indoesecu ca si Voi, Domniloru! in desbaterile ce ni stau nainte veti apretiu starile de imprejur, ce sunt in legatura cu trecutulu, presintele si viitorulu nostru.

In siedint'a Sinodului strordinariu din anulu 1871. s'au referat Invoiel'a Delegatiunei noastre congresuale, facuta cu congresulu serbescu, in privint'a Fondului bisericescu, scolariu, a comunelor amestecate si a monastirilor. Acésta Invoela, primita din partea sinodelor eparchiali, adeca a Aradului si a Caransebesului, si aprobatu si intarita prin innalt'a ocarmuire si Majestatea Sa Imperatulu si regule nostru Franciscu Iosifu I. de o parte s'au si realizat. Reportulu Delegatiunei noastre, pregatit in privint'a acésta, va veni in pertractare la ordinea dilei. Tota cea lalta activitate a Veneratului Sinodu va avea a se estinde spre regularea si completarea organi-

smului administratiunei noastre bisericesei, scolarie si dotalionali.

Venerabile Sinodu, Domnilor Deputati! Dechiara sessiunea prezintă a Sinodului nostru episcopal din an 1873. de deschisa, rogu pe prea induratulu si atotputnicul Dumnedieu, ca Elu, isvorul vietiei si lumi sufletelor, in desbaterile si agendele noastre se ne conduce pre calea adeverului, si ca bun'a contielegere areata totu-de-un'a in sinodele diecesei noastre — se sustinea si mai departe.

Iubitoru! Cristos a inviatu! — Darulu Domnului nostru Isus Cristos, dragostea lui Dumnedieu Tatului impreunarea Sfantului Duhu se fie cu voi cu toti. Am

Nr. 3. Prea Santi'a Sa Domnului presedinte provoca membrii sinodali, preotesci si mireni, se-si prede credentiunale In urmarea acestei provocari

Urmatorii membri sinodali predau credentiunalele presedintia: Mironu Romanulu, Simeonu Bica, Georg Cratiunescu, Georgiu Vasilieviciu, Meletiu Dreghiciu, Moise Bocsianu, Constantinu Gurbanu, Andrei Machi, Vincent Sierbanu, Adrei Papu, Ioanu Fassie, Nicolau Beldea, Ioan Ratiu, Ioanu Groza si Petru Suciu dintre preoti, — era dintre mireni urmatorii: Nicolau Zigre, Ioanu Glitia, Parteniu Cosma, Alessiu Popoviciu, Teodoru Papu, Teodoru Lazaru Vasiliu Paguba, Ioanu Missiciu, Constantinu Brendusiu Paulu Rotariu, M. V. Stanescu, Ioanu Suciu, Sigismundu Borlea, Georgiu Popa, Lazaru Ioanescu, Georgiu Feieru, Viencentiu Babesiu, Dionisiu Cadariu, Florianu Varga, Ioanu P. Desseanu, Georgiu Haica, Demetru Bonciu, Emanuilu Missiciu, Ioanu Papu, Georgiu Borha, Paulu Papu, Nicolau Diamandi, Dr. Paulu Vasiciu, Iosifu Popoviciu si Ioanu Bica. — Credentiunalele se acordau acestui protocol sub A.) — Totuodata se observa ca urmatorii, desi si-au predat credentionalele medilocit, nu s-au presentat in persoana, si a nume illorū cleru: Simeonu Bica, era dintre mireni: Viencentiu Babesiu, Nicolau Diamandi si Ioanu Bica.

Nr. 4. Purcediendu la verificarea alegerilor, Presedintia propune ca pentru esoperarea acesteia, Sinodulu se se imparta, prin sorte, in 4 sectiuni verificatorie, — astu-feliu ca in fiecare sectiune, numerul membrilor din clerus se fie pre diumetate atat'a, catu a celor mireni, si estu-modu constituindu-se sectiunile se se verifice, si a nume: sectiunea 1. se verifice pre a 2.) sectiunea a 2. pe a 3.) — sectiunea a 3. pe a 4.) — era a 4. pe 1.

Primindu-se in unanimitate propunerea Presedintiei, Sinodulu imparte prin sorte membrei sei in 4 sectiuni, astu-feliu ca fie-care sectiune se se compuna in $\frac{1}{3}$ din clerus era in $\frac{2}{3}$ dintre mireni, sectiunea 1. se verifice pre cei din a 2.) a 2. pre cei din a 3.) a 3. pre cei din a 4.) a 4. pre cei din 1. — In sectiunea 1. se alegu prin sorte din clerus: Simeonu Bica, Mironu Romanulu, Georgiu Cratiunescu si Georgiu Vasilieviciu; era dintre mireni: Nicolau Zigre, Ioanu Glitia, Parteniu Cosma, Alessiu Popoviciu, Teodoru Papu, Teodoru Lazaru, Vasiliu Paguba si Ioanu Missiciu. — In sectiunea 2. din clerus: Meletiu Dreghiciu, Moise Bocsianu, Constantine Gurbanu si Andrei Machi; era dintre mireni: Constantinu Brendusiu, Paulu Rotariu, M. V. Stanescu, Ioanu Suciu, Sigismundu Borlea, Georgiu Popa, Lazaru Ionescu si Georgiu Feieru. — In sectiunea a 3. din clerus: Viencentiu Sierbanu, Andrei Papu, Ioanu Fassie si Nicolau Beldea; era dintre mireni: Viencentiu Babesiu, Dionisius Cadariu, Florianu Varga, Ioanu P. Desseanu, Georgiu Haica, Demetru Bonciu si Emanuilu Missiciu. — In sectiunea 4 din clerus: Ioanu Ratiu, Ioanu Groza si Petru Suciu; era dintre mireni: Ioanu Papu, Georgiu Borha, Paulu Papu, Nicolau Diamandi, Dr. Paulu Vasiciu, Iosifu Popoviciu si Ioanu Bica. — Notarii sunt indrumati a impartiti sectiunilor respective, actele referitorie la alegerile deputatilor sinodali.

Nr. 5. Prea Santi'a Sa Domnului Episcopu ca presedinte ordinariu, cu invoarea sinodului numesca siesi substitutu la presedintia pe Mironu Romanulu archimandritu si vicariu episcopal, si se indeparta intre urarile membrilor sinodali.

Mironu Romanulu ocupa locu la presedintia substitutu.

Nr. 6. Presedintele substitutu provoca Sinodulu a staveri ordinea dilei pentru siedint'a viitora.

Pentru siedint'a viitora, program'a agendelor se statoresce asia:

- a) raporturile sectiunilor verificatorie;
- b) alegerea notarilor definitivi;
- c) alegerea comisiunilor permaninti;
- d) raporturile consistoriale.

Cu acest'a finindu-se agendele de astazi, presedintele substitutu incheia siedint'a, anuntandu cumca siedint'a venitoria se ve tiené mane, incepandu la ora 9. deminetia.

Acestu protocolu s'a ceditu si s'a autenticatu in siedint'a II. a sinodului episcopal ce s'a tienutu la $\frac{16}{28}$. aprilie 1873.

Procopiu Ivacicoviciu m. p.
Episcopu presedinte ..

Georgiu Feieru m. p. notariu

Siedint'a II.

s'a tienutu la $\frac{16}{28}$. aprilie 1873. Sub presedint'a ordinaria notariu: Georgiu Feieru.

Nr. 7. Cetindu-se

Protocolul siedintiei trecute, s'a autenticatu.

Nr. 8. Trecendu-se la ordinea dilei, se incepu raportele sectiunilor verificatorie. In numele sectiunei 1. Nicolau Zigre referéza, propune si

Sinodulu primesce de verificati pre Meletiu Dreghiciu, Moise Bocsianu, Constantinu Gurbanu si Andrei Machi din clerus, — era dintre mireni pe Constantinu Brendusiu, Paulu Rotariu, Mircea V. Stanescu, Ioanu Suciu, Sigismundu Borlea, Lazaru Ionescu si Georgiu Feieru.

In numele sectiunei a 2., Mircea V. Stanescu referéza, propune si

Sinodulu primesce de verificati pre Viencentiu Sierbanu, Andrei Papu, Ioanu Fassie si Nicolau Beldea din clerus, — era dintre mireni pe Viencentiu Babesiu, Dionisius Cadariu, Florianu Varga, Ioanu P. Desseanu, Georgiu Haica, Demetru Bonciu si Emanuilu Missiciu.

In numele sectiunei a 3., Dionisius Cadariu referéza, propune si

Sinodulu primesce de verificati pre Ioanu Ratiu, Ioanu Groza si Petru Suciu din clerus, — era dintre mireni pe Ioanu Papu, Georgiu Borha, Paulu Papu, Nicolau Diamandi, Paulu Vasiciu, Iosifu Popoviciu si Ioanu Bica.

In numele sectiunei a 4., Paulu Papu referéza, propune si

Sinodulu primesce de verificati pre Simeonu Bica, Mironu Romanulu, Georgiu Craciunescu si Georgiu Vasilieviciu din clerus, — era dintre mireni pe Nicolau Zigre, Ioanu Glitia, Parteniu Cosma, Alessiu Popoviciu, Teodoru Papu, Teodoru Lazaru, Vasiliu Paguba si Ioanu Missiciu.

Nr. 9. Membrii sinodului fiindu in numeru peste diumetate verificati, se procede la alegerea notarilor, si prin votare secreta,

Se alegu de notari: dintre preoti Constantinu Gurbanu si Moise Bocsianu, — era dintre mireni: Georgiu Popa, Teodoru Papu, Georgiu Feieru si Paulu Papu. Dintre notarii alesi, sinodulu desemna de notari generale pre Giorgiu Popa.

Nr. 10. Vine la ordine alegerea comisiunilor permaninti, si

Se alegu in *comisiunea verificatoria* dintre preoti: Meletiu Dreghiciu, Georgiu Craciunescu, dintre laici: Parteniu Cosma, Mircea V. Stanescu, Nicolau Zigrea si Sigismundu Borlea,

In *comisiunea de scole* din clerus: Andrei Machi si Georgiu Vasilieviciu; era dintre laici: Dr. Paulu Vasiciu, Ioanu P. Desseanu, Demetru Bonciu si Vasiliu Paguba.

In comisiunea de petitii, dintre preoti: Andrei Papu si Ioanu Groza, — éra dintre laici: Ioanu Missiciu, Emanuilu Missiciu, Teodoru Lazaru si Florianu Varga.

In comisiunea bisericésca din clerus: Ioanu Ratiu si Simeonu Bica, — éra dintre laici: Lazaru Ionescu, Nicolau Diamandi, Georgiu Borha si Alessiu Popoviciu.

In comisiunea epitropésca din clerus: Vincentiu Sierbanu, si Ioanu Fassie; — dintre laici: Ioanu Suciu, Dionisius Cadariu, Paulu Rotariu si Ioanu Moldovanu.

In comisiunea organisatoria din clerus: Mironu Romanulu si Nicolau Beldea; — éra dintre laici: Iosifu Popoviciu, Georgiu Haic'a, Ioanu Papu si Vincentiu Babesiu.

Nr. 11. Presedinti'a aréta credentiunalele sosite astazi, a nume: alu lui Petru Chirilescu, Josifu Belesiu, Georgiu Suiciu, Stefanu Adamu, Ioanu Moldovanu si Mihaiu Popescu.

Se predau comisiunei verificatorie.

Nr. 12. Se prezinta protestul lui Paulu Gavrillette, invetiatoriu in Beliu, in contra alegerii de deputati sinodali laici in cerculu Beliului.

Se predă comisiunei verificatorie.

Nr. 13. Se prezinta rugarea lui Nicolau Popescu docinte in Simandu, ca se i se mai asemneze o parte din salariul seu pana la deciderea causei sale apelate la forulu metropolitanu.

Se transpune la comisiunea de petitii.

Nr. 14. Memorandulu preotimei din cerculu Chisineului pentru imbunatatierea stării preotiesci.

Se predă comisiunei de petitii.

Nr. 15. Rugarea preotimei din tractulu Temesiorii, pentru imbunatatiarea stării preotiesci.

Se predă comisiunei de petitii.

Nr. 16. Rugarea preotului Atanasiu Nedelcu din Partia, prin carea cere ajutoriu din fondulu diecesanu.

Se predă comisiunei de petitii.

Nr. 17. Rugarea mai multor locutori din Chelmaeu, in contra preotului de acolo Petru Biberia.

Se predă comisiunei de petitii.

Nr. 18. Raportulu despre activitatea de unu anu a senatului strinsu bisericescu de la Consistoriulu din Aradu.

Se predă comisiunei bisericesci.

Nr. 19. Raportulu presidialu despre activitatea delegatiunilor pentru despartirea ierarchica in comunele miste romane-serbesci.

Se predă comisiunei bisericesci.

Nr. 20. Raportulu generalu alu senatului bisericescu de la Consistoriulu din Orade despre activitatea sa de la ultim'a sessiune sinodala.

Se predă comisiunei bisericesci.

Nr. 21. Raportulu generalu alu senatului de scole de la Consistoriulu din Aradu despre starea invetiamantului si a scolelor.

Se predă comisiunei pentru scole.

Nr. 22. Raportulu generalu alu senatului de scole de la Consistoriulu din Orade despre starea scolelor.

Se predă comisiunei pentru scole.

Nr. 23. Raportulu senatului epitropescu de la Consistoriulu din Aradu, despre activitatea sa dela 1. ianuarie 1872. pana in timpul prezente.

Se predă comisiunei epitropesci.

Nr. 24. Raportulu senatului epitropescu de la Consistoriulu din Orade, despre activitatea sa din anulu trecutu.

Se predă comisiunei epitropesci.

Nr. 25. Ratiocinul Consistoriului din Orade pe anulu 1872.

Se predă comisiunei epitropesci.

Nr. 26. Proiectulu de bugetu pentru Consistoriulu din Orade pe anulu 1873.

Se predă comisiunei epitropesci.

Nr. 27. Se prezinta raportulu deputatiuniei emise de catre ambele sinode eparchiali, din Aradu si Caransebesiu, pentru primirea fondurilor comune ce au fostu elocate la Carlovetiu.

Se va dă unei comisiuni, ce o va alege sinodulu.

Nr. 28. Raportulu delegatiuniei emise pentru primirea fondurilor scolare din Pest'a.

Se va dă unei comisiuni, ce o va alege sinodulu.

Nr. 29. Parteniu Cosma propune si

Sinodulu primesce si pentru actual'a sessiune de trei ani a sinodului eparchiale: „Regulamentul afacerilor interne, pentru sinodulu eparchiei aradane gr. orientale romane,” votatu in sinodulu eparchialu din anulu 1870.

Nr. 30. Raportulu generalu alu Consistoriului de la Orade din siedinti'a sa plenara, referitoru la regularea administratiunei bisericesci.

Se predă comisiunei organisatorie.

Nefindu alte obiecte de pertractatu, siedinti'a se incheia anuntandu-se cea viitora pre mane la 9 ore demineti'a.

Acestu protocolu s'a ceditu si s'a autenticat in siedinti'a sinodului eparchialu ce s'a tienutu la 17/29. aprile 1873.

Procopiu Ivacicoviclu

Episcopu presedinte.

Georgiu Feieru m. p. notariu.

Siedinti'a a III.

s'a tienutu in 17/29. aprile 1873. Sub presedinti'a ordinaria notariu: Paulu Papu.

Nr. 31. Se cediti protocolulu siedintie de ieri si

Se autentică.

Nr. 32. Ilustritatea Sa Domnulu presedinte aréta credentionalulu deputatului din clerus Joanu Tieranu, alesu in cerculu Lipovei.

Se predă comisiunei verificatorie.

Nr. 33. Asemenea se prezinta credentionalulu deputatului mirénu Georgiu Serbu, alesu in cerculu B. Comlosiului.

Se predă comisiunei verificatorie.

Nr. 34. Locuitorii din Semlacu ceru ca din venitele de la sessionea parochiei vacante, se-si repareze biserica.

Se predă comisiunei de petitii.

Nr. 35. Rugarea lui Florianu Laz'a se pote depune esamenuul de pe cursulu alu II. de teologia,

Se predă comisiunei de petitii.

Nr. 36. Rugarea preotimei din tractulu Lipovii pentru ameliorarea stării preotiesci.

Se predă comisiunei de petitii.

Nr. 37. Cererea comitetelor parochiali din Campu si Briheni pentru capetarea ajutoriului ce li s'a resolvitu dela statu.

Se predă comisiunei de petitii.

Nr. 38. Inscintiarea de la Iosifu Pintie, deputatu din clerus din cerculu Beliului, că din caus'a morbului nu pote participa la siedintiele sinodale.

Se ie spre scire.

* Nr. 39. Georgiu Popa prezinta rugarea lui Ioanu Suciu invetiatoriu din Colesci, de a fi aplicatu casualminte la statiunea invetatorișca din Campu-Colesci.

Se predă comisiunei de petitii.

Nr. 40. La ordinea dilei sunt raportele comisiunilor permanenti, si a nume a comisiunei de petitii, carea prin referinte seu Joanu Groza referéza despre cererea invetiatoriului Nicolau Popesculu din Simandu, ca si pana la deciderea finala a causei sale se se continue a i se dă o parte din salariul seu invetatorescu anualu. Comisiunea propune si

Sinodulu primesce ca, fiindu cumca apelat'a numitului invetiatoriu s'a primitu numai extra dominium, rugarea nu se pote luă in considerare, despre ce respectivulu se se incunoscintieze pre calea sa, inmanându-i-se suplic'a.

Nr. 41. Cu privintia la memorandulu preotimei din tractulu Chisineului pentru imbunatatiarea dotatiunei preotiesci si in legatura cu acest'a, cu privire la rugarea preotimei din tractulu Temesiorii totu in acestu obiectu, — comisiunea propune si

Sinodulu hotaresce ca, de orace imbunatatiarea dotatiunei preotiesci numai prin organizarea parochielor se pote efectui, aceste cereri se se predee comisiunei organizatorie.

Nr. 42. La rugarea preotului Atanasiu Nedelcu din Partia, a i se dă unu ajutoriu din fondulu diecesanu pentru sustinerea sa si a familiei, in considerare că suplicantele nu are sessiune parochiala nici birulu anualu de la poporeni nu-lu capeta, éra venitele stolarie sunt atâtu de neinscrise in, cătu nu e eu putintia se se sustiena pre sino si famili'a sa, — comisiunea propune si

Sinodulu incredintieza Prea Santei Sale Parintelui Episcopu, ca dupa putintia si dupa vrednicia recurintelui se-lu impartasiésca la unu ajutoriu in modulu si sub titlu ce-lu va gasi mai potrivit.

Nr. 43. La cererea antistiei si a comitetului parochialu din Chelmacu pentru amovarea administratorului parochialu de acolo Petru Biberea, comisiunea propune si primindu-se,

Sinodulu trimite cererea la Consistoriulu din Aradu

Nr. 44. La ordine este raportulu comisiunii verificatorie, carea prin referintele seu Mircea Vasiliu Stanescu propune si

Sinodulu prochiamă de verificati pre Stefanu Adamu deputatu laicu din cerculu Temisiórii, — pre Laurentiu Barzu deputatu din clerus alesu in cerculu Birchisilui, — pre Georgiu Suciu deputatu mirénu din cerculu B.-Comlosiului, — pre Ioanu Moldovanu deputatu mirénu din cerculu Siriei, — pre Iosifu Belesiu deputatu preotiescu din cerculu Radnei, si pe Petru Chirilescu din cerculu Giulei.

Nr. 45. La protestulu lui Paulu Gavrillette, presentat in contr'a alegerii de deputati mireni in cerculu Beliului comisiunea opinéza cumca, chiar de s'ar adeveri faptele aserte in protestu, Mihaiu Popescu remane alesu cu o majoritate ce nu se pote trage la indoiéla, — éra in cátu pentru alegerea lui Ioanu Bica, daca s'ar adeveri cele aserte in protestu, majoritatea de voturi ar fi pentru Paulu Gavrillette. In considerare inse cumca protestulu lui Gavrillette numai din erore nu s'a presentat la timpulu seu sectiunei verificatorie, si asia sectiunea in siedint'a a II. sinodala din 16 l. c. l'a propusu pre Ioanu Bic'a spre verificare, cea ce sinodulu primise, — comisiunea propune: — prin Parteniu Cosma, alesu a nume de referinte pentru caus'a de alegere alui Ioanu Bic'a — ca protestulu se se privésca de intardiatu. Mircea Vasiliu Stanescu propune sinodului votului seu separatu, ce l'a sustinutu in comisiune: ca se se ordineze incusitjune asupr'a actului de alegere. — Demetriu Bonciu propune: se se enuncie reasumerea cestiunei de verificare a alegerii lui Ioanu Bic'a, si se se indrumă comisiunea a consultá in meritu si a relationá. — Ioanu Missiciu propune: Alegerea lui Ioanu Bica se remana verificata in valore, pana candu se va face investigatiunea protestului, si se va aduce, in urmarea aceleia decisu finalu.

Sinodulu prochiamă de verificatu pre deputatulu mirénu, alesu in cerculu Beliului, Mihaiu Popescu, — éra despre alegerea lui Ioanu Bica hotaresce, ca alegerea acestuia se ramana verificata in valore, adeca conditiunata de la resultatulu investigatiunei: pana candu se va face investigatiunea protestului si in urmarea aceleia se va aduce; decisu finalu totodata cu efectuarea investigatiunei se insarcinéza deputatii Constantinu Gurbanu si Georgiu Feieru, avendu densii a relationá pana la sessiunea venitória.

Nr. 46 Comisiunea epitropesca, prin referintele seu Paulu Rotariu, referéza despre raportulu senatului epitropescu alu Consistoriului din Aradu.

Sinodulu in desbaterea generala primesce referat'a comisiunei epitropesci de baza pentru desbaterea speciala.

Fiindu timpulu inaintat, desbaterea speciala se amâna pre siedint'a de mane, ce se va incepe la 9 ore deminéti'a.

Acestu protocolu s'a cetiu si s'a autenticat in siedint'a sinodului eparchialu din 18/30. aprile 1873.

Procopiu Ivacicoviciu, m. p.
Episcopu presiedinte.

Paulu Papu, m. p. notariu.

S i e d i n t i ' a IV.

s'a tienutu la 18/30. aprile, 1873. Sub presiedinti'a ordinaria notariu: Constantinu Gurbanu.

Nr. 47. Protocolulu siedintiei trecute, se ceti si

Se autentică.

Nr. 48. Presiedinti'a presinta credentialulu lui Petru Petroviciu, alesu de deputatu mirénu in cerculu Birchisilui.

Se predà comisiunei verificatorie.

Nr. 49. Georgiu Berariu, alesu de deputatu laicu in cerculu Lipovei, renuncia la mandatulu seu.

Se incredintieza presiedintiei a ordiná alegere noua pentru unu deputatu mirénu la sinodulu eparchialu din

cerculu Lipovei in loculu lui Georgiu Berariu, carele a renunciatu.

Nr. 50. Simeonu Bica, deputatu preotiescu din cerculu Oradii, in numele preotilor din acestu cercu presinta o petitiune pentru imbunetatirea starii preotilor.

Se transpune la comisiunea organisatoria.

Nr. 51. Se presinta propunerea lui Andrei Papu si Iosifu Goldisiu, ca fondatiunea facuta de Georgiu Dogariu in folosulu foii „Sperantia“ in actiuni de la societatea „Transilvania“, in valore de 1000 fl, se se adauga catra fondatiunea repausatului archimandritu Patriciu Popescu pentru bibliotec'a institutului teologicu din Aradu.

Se tramite la comisiunea de petitiuni.

Nr. 52. Mircea Vasiliu Stanescu presinta petitiunea lui Vasiliu Pacatianu ca se-si redobandésca statiunea invietatorésca, ce au avut'o in Ohab'a serbésca.

Se transpune la comisiunea de petitiuni.

Nr. 53. Mironu Romanu propune sporirea comisiunii organizatorie din motivu ca agendele acestei comisiuni sunt multe si grele. Primindu-se propunerea,

Catra cei siese membri, alesi in comisiunea organizatorie in siedint'a II. de la 16/28. aprile sub nr. 10., se mai alegu acum'a inca siese, si a nume: din clerus Iosifu Belesiu si Petru Chirilescu, éra dintre laici Ioanu P. Desseanu, Parteniu Cosma, Lazaru Ionescu si Stefanu Adamu.

Nr. 54. Comisiunea verificatorie, prin referintele seu Mircea V. Stanescu propune si

Sinodulu prochiamă de verificati pre Ioanu Tieranu deputatu preotiescu din cerculu Lipovii si pe Georgiu Serbu deputatu laicu din cerculu B.-Comlosiului.

Nr. 55. Totu comisiunea verificatorie referéza despre anuciare lui Georgiu Serbu din Toraculu micu in privint'a pedeclarilor pentru cari densulu nu se pote presintá la sinodu. Comisiunea propune si

Sinodulu primesce a se predá acésta anuciare, si respective suplica, la comisiunea de petitiuni pentru procedere ulteriora.

Nr. 56. Presiedinti'a propune alegerea comisiunii financiare pentru fondurile din Carloveti si celea din Pesta, precum si pentru causele ce stau in legatura cu aceste fonduri. Primindu-se propunerea,

Sinodulu alege o comisiune finanziaria in persoanele urmatorilor, si a nume din clerus: Ioanu Tieranu, Iosifu Belesiu, Petru Chirilescu, Georgiu Vasilieviciu si Vincentiu Sierbanu; dintre laici: Dr. Paulu Vasiciu, Vincentiu Babesiu, Dimitriu Bonciu, Ioanu P. Desseanu, Ioanu Suciu, Nicolau Diamandi, Lazaru Ionescu, Ioanu Missiciu, Emanuilu Missiciu si Alesiu Popoviciu.

Nr. 57. Comisiunea de petitiuni, prin referintele seu Ioanu Groza, cu privintia la petitiunea lui Ioanu Suciu invietatoriu din Colesci ca reimpreunandu-se comunele Campu si Colesci se se aplice de invietatoriu la ambele comune, — propune si

Sinodulu primesce ca acésta rugare se se predece Consistoriului din Orade pentru decidere conformu intereselor invietamentului, éra despre decisu se reporte la sessiunea viitora.

Nr. 58. La cererea comitetelor parochiali din Campu si Briheni de a li se dá ajutoriulu resolvitul de la statu de 150 fl. — comisiunea de petitiuni opinéza a se dá acésta cererea la Consistoriulu din Orade pentru decidere meritoriala. — La propunerea lui Demetriu Bonciu

Sinodulu trimite acésta petitiune la Consistoriulu din Orade pentru escontentare, avendu a reportá sessiunei venitórie sinodali.

Nr. 59. La rugarea lui Florianu Laz'a, teologu absolutu de cursulu I., a i se permite ca dupa studiare privata se se pote supune essamenului din cursulu II., éra cursulu III. se-lu frecuenteze regulatu, — comisiunea propune, si primindu-se propunerea,

Sinodulu trimite acésta petitiune la Consistoriulu din Aradu.

Nr. 60. La rugarea preotimei din tractulu Lipovii, pentru imbunetatirea dotatiunei preotiesci, comisiunea propune si

Sinodulu primesce a se tramite acésta petitiune la

comisiunea organizatorica conformu decisului de sub nr. 41. din siedintia III. sinodala de la $\frac{17}{29}$. l. c.

Nr. 61. La cererea comunei Semlacu, ca din venitele sessiunii de la parochia vacanta se-si repareze biserica, comisiunea de petitiuni citește propunerea sa, carea, primindu-se

Sinodulu transpune acesta petitiune a Semlacului la Consistoriul din Aradu, ca dupa cercustantie, din venitul sessiunii de la parochia vacanta din Semlacu, se se assigneze spesele ce sunt necessarie eschisiv pentru repararea bisericei.

Nr. 62. La ordinea dilei urmăza desbaterea speciala a referatei de la comisiunea episcopală. Comisiunea, prin referintele seu Paulu Rotariu, cu privire la censurarea raportului de la episcopă Consistoriului din Aradu, constată cumca 1. pentru fondul generalu diecesanu a incursu sumă de 24,044 fl 20 cr.; — 2. Din aceasta suma s'au spesata 12, 225 fl $97\frac{2}{3}$ cr.; — 3. Din sumă incursa, substregendu cea spesata, ramane bani gata elocati 11,817 fl $22\frac{1}{3}$ cr.; — 4. Sunt restante de incassat 21,447 fl $7\frac{1}{3}$ cr. — 5. Deci activele fondului generalu diecesanu, in bani gata si in restantie de incassat facu sumă de 33,264 fl $29\frac{1}{3}$ cr.

Comisiunea face propunerea, carea primindu-se,

Sinodulu ie la cunoștința cumca fondul generalu diecesanu are: 1. in bani gata 11,817 fl $22\frac{1}{3}$ cr.; 2. in restantie de incassat 21, 447 fl $7\frac{1}{3}$ cr.; 5. De totu, in bani gata si in restantie de incasat, fondul generalu diecesanu are sumă de 33, 264 fl $29\frac{1}{3}$ cr. Di:treideci si trei de mii, două sute, siese diezi si patru de florini si $29\frac{1}{3}$ cr. Totodata sinodulu isi exprime sperantia, că sumele ce sunt in restantia, se vor incassa in decursul anului curinte.

Nr. 63. Cu privire la socotra episcopală din Aradu, despre spesele preliminate in bugetul anului 1872., din carea se vede o parsimonia de 2273 fl. 5 cr., medilicita prin inteleptele dispusetiuni ale Prea Santei Sale Domnului Episcopu, comisiunea propune si

Sinodulu ie socotele la cunoștința, era Prea Santei Sale Domnului Episcopu exprime multiemita protocolaria.

Nr. 64. Cu privire la spesele ce consistoriul din Aradu le-a facut in cont a bugetului pre anului viitoru; cu privire că Consistoriul a asternut ministeriului socota in limb'a magiara despre sumele prime de la regim; cu privire la cerestantia că daca ministeriul va rezolvă si in anul curinte ajutorul de statu casii pana acum, se vor pute acoperi spesele administratiunei, — comisiunea propune si

Sinodulu hotaresce;

a) spesele amintite se ieu la cunoștința, pana se vor desbate in bugetul anului curinte;

b) consistoriul se indrumă ca de acum socotile sale se nu le trimita numai in limb'a magiara, ci in traducere magiara;

c) consistoriul se indrumă ca si in anul acesta se prezinte ministeriului bugetulu seu si se cera unu ajutoriu din bugetulu tierii,

Nr. 65. La propunerea episcopală din Consistoriul Aradului ca contributiunea de 3 cr. de sufletu in folosulu fondului diecesanu, pe anul viitoru se nu se arunce din causă seraciei poporului, — comisiunea opină si

Sinodulu hotaresce ca pre anulu administrativu 1873/4., din causă seraciei poporului se nu se arunce contributiunea de 3 cr. de sufletu in favorulu fondului diecesanu; sperandu sinodulu cumca ofertele binevoitorie vor fi cu atât'a mai multe, intru a suplini scaderea causata prin nearuncarea numitei contributiuni.

Nr. 66. Cu privire la socotra episcopală consistoriali din Aradu despre tassulu II. clericalu, comisiunea propune si

Sinodulu ie la cunoștința cumca din tassulu II. clericalu, de la 1 januariu 1872. pana la 1. aprile 1873. au incursu 4893 fl. 28 cr. — s'au spesata pentru salariu profesorilor si alte trebuinte ale institutului sumă de 3081 fl. 90 cr. — Reمانu elocati in cass'a de pastrare 1811 fl. 38 cr.

Asisderia sinodulu aprōba bugetulu institutului teologicu pe anulu 1873., si a nume: a) salariu profesorilor

1600 fl; b) onorariu cantorului 150 fl; c) arend'a pentru localitatea institutului si cortelu profesorilor 500 fl; d) pentru incalditulu localitatilor 120 fl. — De totu sumă de 2370 fl.

Nr. 67. La socotra episcopală consistoriali din Aradu despre tassulu III. preparandialu, comisiunea propune si

Sinodulu ie cunoștința cumca din tassulu III. preparandialu, au intratu de la 1. januariu 1872. pana la 1. aprile 1873. sumă de 968 fl. 55 cr. Catra acesta suma adaugandu-se capitalul de mai nainte de 1521 fl. 41 cr. si interesele de 6% dupa acelu capitalu caru facu 52 fl. 27 cr., tōte la olalta dau sumă de 2542 fl. 23 cr., ce sunt elocati in cass'a de pastrare, de ora ce din acesta suma nu s'a spesatu nimica, fiindu că spesele pentru sustinerea acestui institutu pedagogico-preparandialu le dă administratiunea fondurilor scolare gr. or. din Pesta.

Nr. 68. Despre fondul resedintiei episcopesci si a capelei din suburbii Aradu-Gaiu, comisiune propune si

Sinodulu ie la cunoștința cumca fondul resedintiei episcopesci, cu finea anului 1872. se urea la 19.077 fl. 17 cr. elocati in cass'a de pastrare. Era fondul capelei din Aradu-Gaiu e de 198 fl. 72 cr., elocatul asisderia in cass'a de pastrare.

Nr. 69. Despre fondatiunea lui Paffy, comisiunea episcopală propune si

Sinodulu ie cunoștința cumca fondatiunea lui Paffy are a) unu capitalu elocatu la orasiulu Pesta in suma de 7373 fl; era interesele dupa acestu capitalu pre anulu 1872, primele si elocate in cass'a de pastrare din Aradu facu 442 fl 38 cr. — b) unu capitalu elocatu in cass'a de pastrare din Aradu in suma de 2680 fl 37 cr.; era interesele dupa acestu capitalu pre anulu 1872 facu 159 fl 40 cr.; c) legatele si stipendiele din acesta fondatiune pre anulu 1872 in suma de 222 fl 66 cr, s'au escontenat din remanentia intereselor din anulu trecutu ce era 247 fl 47 cr.; deci dupa escontentare a remas la episcopia 14 fl 81 cr. si acesta suma, adaugandu-se la numele două capitale si la interesele loru, dau suma intréga fondationala de 10.679 fl 96 cr. Di: dieci mii, siese sute, siepte dieci si nove de florini si 96 cr.

Consistoriul a satisfacutu decisului sinodalu din anulu trecutu nr. 48, abdicendu orasiului Pest'a amintitulu capitalu ce i s'au imprumutatu. Fiindu că orasiulu Pest'a n'au respunsu inca, Sinodulu indrumă Consistoriul ca se urgeze causă, si in casu de lipsa se faca aretare la ministeriul de culte.

Nr. 70. La socotra episcopală consistoriali, despre fondatiune Popescu, Forray si Almásy, comisiunea propune si

Sinodulu ie scire cumca fondatiunea archimandritului Patriciu Popescu pentru bibliotecă institutului teologicu face sumă de 149 fl 83 cr.; fondatiunea baronului Forray pentru ajutorarea invetiatorului din Sovresinu face sumă de 246 fl 78 cr.; fondatiunea lui Colomanu Almásy, pentru preotii si invetatorii din Chitighazu, face sumă de 1785 fl. Capitalele acestoru trei fondatiuni sunt elocate in cass'a de pastrare din Aradu. Consistoriul se indrumă ea in viitoru se alature socota speciala despre administrarea fundatiunei lui Almásy.

Nr. 71. Cu privire la raportulu episcopală consistoriali din Aradu, că n'au potutu satisface deplinu conclusului sinodalu Nr. 58. din anulu trecutu pentru conserierea tuturor fondatiunilor bisericesci si scolare din diecesa, — comisiunea propune si

Sinodulu indrumă Consistoriul ca pre anulu viitoru se implinește conclusulu sinodalu Nr. 58. din 1872., pentru conserierea tuturor fondatiunilor bisericesci si scolare din diecesa.

Nr. 72. Cu privire la fondatiunea de la Elen'a Birta, nascuta Ghiba din Aradu, constatandu-se din raportulu episcopală (caruia s'au alaturat si reportulu curatorului lasamentulu Lazaru Ionescu

precum si a fiscului consistorialu) ca la inceputu mass'a a fostu in valore da 153. 650 fl, dar in acésta suma sunt pretensiuni ne incassabili si dubiose de 32. 608 fl. Astazi lasamentulu intregu numera efectivu in bani gat'a, elocati si in pretensiuni liquide 96. 204 fl 29 cr. — Comissiunea epitropésca propune si

Sinodulu decide ca in anulu curinte se se escontenteze legatele de Elen'a Birta nascuta Ghiba si lasamentulu se vina la destinatiunea sa filantropica. Consistoriulu se insarcineaza a castigá de la curatorulu lasamentalu ori fisculu consistorialu o aretare speciala despre tóte sumele dubioasa si neincassabile, carea apoi se o substéerna Sino-dului in sessiunea viitoria, ca se decidea daca in privint'a a celor'a se afla regresu, ori ba?

Nr. 73. In privint'a legatului de la Gravriilu Fauru si soci'a sa Veronica nascuta Poenariu, comissiunea propune si

Sinodulu indruma Consistoriulu ca in privint'a legatului de 1485 fl. 61 cr., de la Gavriilu Fauru si soci'a sa Veronica nascuta Poenariu, se céra de la epitrop'i'a Lipovei socota documentata despre ajutóriele impartite, si acésta socota s'o alature la raportulu consistorialu.

Nr. 74. Cu privire la essaminarea socotiloru, comissiunea propune si

Sinodulu ié scire cumca pentru essaminarea socotiloru bisericesci, Consistoriulu a delaturatu pre licuidatori, si a insarcinatu érasi pre protopresbiteri. Totodata se indruma Consistoriulu, ca daunele ce s'ar fi escatu in averile bisericesci se se restitue bisericeloru.

Nr. 75. La raportulu epitropiei despre socotile monastirii Hodosiu-Bodrogu ce le-au asternutu archimandritulu monastirii, comissiunea epitropésca propune si

Sinodulu indruma Consistoriulu, ca pre acea comissiunea consistoriala, ce au emis'o pentru censurarea socotiloru de la monastirea Hodosiu-Bodrogu, se o constringa a-si implini cátu mai curundu acésta missiune.

Nr. 76. La reportnlu epitropiei despre socot'a veniteloru si a speselor foii „Lumina“, cumca acésta socota a fostu concrediuta redactiunei, éra redactiunea presentand'o comissiunei, comissiunea a revedut'o, a constatatu că salariulu redactorului nu s'a solvit, dreptu-ce propune

Sinodulu ié la cunoscintia si incuviintiéza socotéla redactiunei „Lumina“, era consistoriulu se indruma a responde redactorelui competitint'a.

Nr. 77. Cu privire la proiectulu comitetului parochialu din Aradu pentru redicarea unui edificiu pre loculu de langa biserica catedrala, comissiunea propune si

Sinodulu trimite acestu proiectu lu comissiunea sa finanziaria.

Nr. 78. Cu privire la acoperirea speselor sinodului eparchialu actualu, a nume a viaticului si a diurnelor deputatilor, comissiunea recomenda propunerea epitropiei consistoriali, druptu-ce

Sinodulu hotaresce ca spesele sinodali se se anticipe, si escontenteze deocamdata din sumele ce stau epitropiei la dispusetiune in bani gat'a, apoi sum'a acestoru spese se se introduca in bugetulu anului 1873. ca spesele sinodului eparchialu.

Nr. 79. Comissiunea pentru censurarea raportului epitropiei consistoriali, incunoscintiea cumca a vediut la Prea Santi'a Sa Domnulu Episcopu tóte libelele despre sumele amintite ca elocate in cass'a de pastrare din Aradu, si cumca protocolele si socotile epitropiei essaminandu-le, le-a aflatu in ordine exemplaria si asia de buna, in cátu este silita a accentua acésta impregiurare spre laud'a referintelui respectiv; comissiunea epitropésca propune ca sinodulu se dechiare tóte socotile epitropiei de corecte si incuviintiate si se absolveze epitrop'i'a de ulterior'a responsabilitate, era serguint'a laudabile a referintelui epitropiei se o ice le cunoscintia.

Se primesce.

Nr. 80 Cu privire la bugetulu Consistoriului gr. or. romanu din Aradu, comissiunea propune si

Sinodulu primesce bugetulu Consistoriului gr. or. romanu din Aradu, precum l'a propus epitrop'i'a consistoriala, adeca in urmatoriulu chipu: a) salarie pentru 3 ferinti, cátu 1200 fl; de totu 3600 fl; b) secretariului con-

sistorialu salariu anualu 1200 fl; c) fiscului consistorialu remuneratiune anuala 200 fl; d) la 3 cancelisti salariu anualu cátu 300 fl, de totu 900 fl; e) pentru recuise de scrisu 200 fl; f) pentru diferite tiparituri 400 fl; g) servitoriulu cancelariei 120 fl; h) pentru lemne de incalditu 220 fl; i) repararea localitatii 200 fl; j) diurnele funtiunilor, intemplantu-se in decursulu anului emissiuni oficali 800 fl; l) spese neprevideute 500 fl. Sum'a intregului bugetu 8320 fl, di: optu mi, trei sute, si doué dieci de florini. Totodata se esprime nemarginit'a incredere in Prea Santi'a Sa Domnulu Episcopu, pre bas'a convingerii castigate ca Prea Santi'a Sa totdeun'a a mai crutiati din spesele incuviintiate.

Nr. 81. La observarea comissiunei pentru cencurarea sotiloru epitropiei consistoriali, ca acést'a a facutu erogatiuni nepreliminate si fora assignarea Consistoriului, Demetru Bonciu propune si

Sinodulu decide ca in venitoriu epitrop'i'a consistoriala se fie oprita a face spese nepreliminate si fara assignarea Consistoriului.

Nr. 82. Presedint'i'a anuncia că membrulu sinodalu Florianu Varga, fiindu chiamatu cu telegrama la Pest'a in caus'a fondatunei Gozsd-i-ane, i-a datu concediu.

Se ié la cunoscintia.

Nr. 83. Trecendu la desbateréa speciala a sup'r'a raportului epitropiei consistoriali din Oradea-Mare,—totu comissiunea opitropésca amintita incunoscintiea, cumca epitrop'i'a consistoriala din Orade, intru intielesulu indrumarii sinodului din anulu trecutu Nr. 53., a facutu electarea de 3 cr, de sufletu iu favorulu fondului generalu diecesanu pre anii 1871. si 1872., că s'au electat pre 193. 623 de suflete 11.617 fl. 38 cr., din care suma inse, pre langa suficientulu zelu desvoltat, nu s'a potutu incassá pana acum'a mai multu de cátu 641 fl 86 cr., remanendu restantia de pre 1871. si 1872. sum'a de 10.975 fl 52 cr., care suma, basandu-se pe promisiunile prime, spéra că o va incassá in anulu curinte. Comissiunea recomenda si

Sinodulu ié la cunoscintia in sperantia că Consistoriulu diu Orade, sum'a restanta de 10975 fl 52 cr. o va incassá in anulu curinte pe sé'm'a fondului generalu diecesanu.

Nr. 84. Cu privire la raportulu epitropiei consistoriali din Orade despre incassarea speselor sinodali din anii 1870—1872. cumca pre langa cea mai mare staruintia, din causele vitregitatii timpului presinte, nu a potutu incassá mai multu de cátu 3 fl v. a. Intre causele ce impedeaca incassarea, enumera si aceea că in multe locuri lipsesce chiar preotimei zelulu si voi'a de a capacita si indemná poporulu la contribuire; in fine asta cu caale ca spesele sinodali atâtu din anii amintiti trecuti cari s'au manipulata separatu, cátu si celea ale sinodului actualu, se se bage in bugetu. Comissiunea propune, si

Sinodulu ié la cunoscintia raportulu epitropiei consistoriali din Orade, considerandu pedecile motivate ce s'au opusu incassàrii. Inse totodata Consistoriulu din Orade se indruma ca se folosésca ocasiunea cea mai deaprope favorabila pentru incassarea restantelor de spese sinodali pre anii 1870—1872, éra fatia de preotimea intardiatória se pasiesea mai cu zelu si se conlucere ca poporulu se devina deplinu informatu despre folosulu contribuirilor in causele religiunarie.

Nr. 85. La acelu punctu alu raportului cumca spesele congresuali electate in 1870., Consistoriulu din Orade nu le-a pototu inca incassá, dar din spesele congresuali de mai nainte a remas prisosintia de 146 fl 50 cr., Comissiunea epitropésca propune si

Sinodulu decide ca spesele congresuali de pana acum, Consistoriulu din Orade se le incasseze in decursulu anulu curinte, era spesele congresului ce va se se tieni in 1873., se se induca in bugetulu anului curinte.

Nr. 86. La raportulu Consistoriului din Orade că, conformu decisului sinodului de sub nr. 55. din anulu trecutu a introdusu in biserici tassulu II. si alu III., inse resultatulu numai la anulu viitoriu se va areta, — comissiunea propune si

Sinodulu ié cunoscintia cumca consistoriulu din Orade a introdusu tassulu II. si alu III. in biserici, si la anulu viitoriu ascépta raportu despre resultatu.

Nr. 87. Fa dorintă Consistoriului din Orade, ca se i se asternă spre suprarevisiune socolile bisericesci după ce se vor cenzură prin comitetele parochiali, — comisiunea epitropesca propune și

Sinodulu incuiintieza ca socolile bisericesci, după ce se vor cenzură prin comitetele parochiali, se se substerne Consistoriului pentru suprarevisiune, în consideratiune că în multe comune ar putea exista o necesitate pentru introducerea averilor bisericesci.

Nr. 88. La raportulu epitropiei consistoriali din Orade, că spre ajutorarea comunelor bisericesci mai serace a primitu de la Prea Santi'a Sa Domnulu Episcopu 2600 fl., din care suma inse a impartitum numai 150 fl., unei comune, éra cea lalta suma este in cass'a de pastrare din Orade, comisiunea propune și

Sinodulu îndruma Consistoriulu din Oradea-mare, ca sum'a neimpartita se o imparta comunelor lipsite, indată ce vor putea areta că au facutu acordare pentru edificare, éra la anulu viitoru se arete sinodului o specificatiune despre impartirea numitei sume.

Nr. 89. Intru efectuare decisului sinodalu nr. 58. din anulu trecutu, epitropia consistoriala din Orade asterne Conspectu despre fondatiunile bisericesci si scolarie de pre teritoriului Consistoriului din Orade. — La ce, comisiunea epitropesca opinéa si

Sinodulu ié cunoscintia cumca pre teritoriulu Consistoriului din Orade sunt urmatóriile fondatiuni:

1.	Fondatiunea Zsigajana in Oradea-mare de	18.000 fl. — er.
2.	" Fauru	1.500 fl. — cr.
3.	" Rozsa	840 fl. — cr.
4.	" Takáesi	840 fl. — cr.
5.	" Ioanoviciu	200 fl. — cr.
6.	" Cratiunu Papu	200 fl. — cr.
7.	" Cassei de pastrare	650 fl. — cr.
8.	" Lec'a in V. Velentie de	400 fl. — er.
9.	" Cotesei Csáky in Apateulu ung. de	1.700 fl. — cr.
10.	" Cheresigu de	260 fl. — cr.
11.	" Venter in Borodulu mare de	80 fl. — er.
12.	" Nicolau Zsiga in Beiusiu de	4028 fl. — cr.
13.	" mai multoru locuitori din Beiusiu de	950 fl. — er.

Sum'a la inceputu 19.640 fl. 50 cr. care suma cu finea anului 1872., s'a urcatu la 48.939 fl. 38 cr. v. a. di: patru dieci si optu de mii, noé sute, treidieci si noé de florini si 38 de cr.

Totodata Consistoriulu din Orade se îndruma:

1. ca aceste fondatiuni se le induca intre averile de cultu si de investimentiile ale teritoriului seu;

2. ca in decursulu anului curinte se scruteze si mai departe daca se mai afla pe teritoriulu seu si alte fondatiuni de insemenitate, si la anulu viitoru se le arete si pre acestea;

3. ca la sessiunea viitoria sinodala se reporteze specialu despre fiecare fondatiune, cumca din ce se cuprinde: din bani, realitat, ori pretensiuni? la casulu primu se reporteze despre elocare, éra la casulu alu doile si alu treile se reporteze: daca realitatilee sunt inscrise pe numita fondatiune, ori ba? respective daca fondatiunile sunt asecurate, ori ba? recerandu necessitatea, se reporteze si despre aceea că, in cătu cade in competint'a Consistoriului se faca pasii necesari;

4. la sinodulu viitoru se produca socoltele documentate specialu despre administrarea fiecarei fondatiuni.

Nr. 90. Aretandu epitropia Consistoriului oradanu rotiocinu despre spesele consistoriali din anulu 1872, din care se ve-de că din bugetulu aplacidatu de sinodu pe anulu 1872. de 6090 fl 10 cr., — venitele au fostu 5755 fl 38 cr; — spesele 5473 fl 42. — s'a crutat 550 fl 1 $\frac{1}{2}$ cr., — a remasu neescontentat 66 fl 66 $\frac{1}{2}$ cr. — in cass'a epitropiei la capetulu anului 1872. s'a aflatu 820 fl 70 $\frac{1}{2}$ cr; din partea comisiunei socolile afandu-se de corecta, la propunerea acesteia

Sinodulu incuiintieza socolile si absolvéza epitropia a de ulteriora responsabilitate.

Nr. 91. Cu referintie la bugetulu Consistoriului oradanu pre anulu 1873., la care epitropia propune: a) a se face si pe anu- lu 1873., eiectarea de 3 cr. de susfletu in folosulu fondului gene- ralu diecesanu, si b.) cumca in cătu epitropia consistoriului din Oradea mare deocamdata nu are bani disponibili pentru escon- tarea bugetului seu, spesele curinte se se acopera prin anticipare din fondurile ce stau sub administratiunea epitropiei Consistoriului din Aradu, — la recomandarea comisiunei

Sinodulu decide: a) contributiunea de 3 cr. de su- fletu, pre anulu 1873. se nu se efecteze, din motivele ce s'au adusu la punctulu analogu (Nr. 65. alu acestui protocolu) in raportulu epitropiei Consistoriului din Ara- du; b) se incuiintieza cererea Consistoriului din Orade pentru anticipatiune de la epitropia consistoriala din Aradu.

Nr. 92. La bugetulu Consistoriului din Orade, comisiunea observa că spesele sinodale si congresuale se vor ascerne impreuna cu celea de la Aradu, apoi recomanda si

Sinodulu primește bugetulu Consistoriului din Orade pre 1873., in urmatorile puseiuni:

I. Salariile personalului.

1. salariul presedintelui	2000 fl. — cr.
2. " referintelui.	1200 fl. — cr.
3. " secretariului cons.	1200 fl. — cr.
4. " fiscului consistor.	200 fl. — cr.
5. " cancelistului	500 fl. — cr.
6. " fiscului consistor. pe 1872.	66 fl. 66 cr.

II. Spesele de cancelaria.

1. servitorului salariu à 15 fl.	180 fl. — cr.
2. lemne de incalditu	60 fl. — cr.
3. tiparituri.	400 fl. — cr.
4. papiru si altele	60 fl. — cr.
5. luminarea	20 fl. — cr.
6. instruirea cancelariei	50 fl. — cr.

III. Spese de caleatoria.

In suma	200 fl. — er.
---------	---------------

IV. Spesele fondului instructu.

1. contributiunea anuala	50 fl. — cr.
2. ascurarea edificiului	15 fl. — cr.
3. pentru repararea caselor	100 fl. — er.

V. Spese straordinarie.

1. adjuta la salariul vicariului episcopal	400 fl. — cr.
2. pe trebuiutie neprevediute	250 fl. — cr.

sum'a 6951 fl. 66 cr.

di: siese mii, noé sute, cinci dieci si unulu de florini si 66 de cr.

Nr. 93. Referitoru la punctulu din urma alu raportului e- pitropiei din Orade, că consistoriulu n'a procurat cass'a de feru, prescrisa in §. 133. din „Statutulu Organicu,” — la propunerea comisiunei

Sinodulu ié cunoscintia.

Acestu protocolu s'a cestită si s'a autenticat in a V. sie- dintia sinodala, ce s'a tienutu la 19. aprile/1. maju 1873.

Procopiu Ivacicovicu, m. p.
Episcopu-presedinte.

Constantinu Gurbani m. p. Notariu.

VARIETATI.

= Ministrulu de culte si de instructiune Augustinu Tréfort, in Aradu a facutu visita Prea Santi Sale Parintelei Episcopulu nostru, dandu ascurarile si promisiunile cele mai indestulitorie despre intențiunile si ingrijirile sale fatia cu biseric'a si scol'a. — A cercetatul insocitul de consululu orasiului si alti funtiunari scol'a romaua din suburbiiu Pernéva, unde dlu invetigatoru si asesoru consistorialu Petru Popoviciu ni-a facutu onore si a reportat

recunoscintia ospetilor. Instrumintele fisice si obiectele minerale dederă ansa invetiaceilor se dovedescă cunoscințile lor. Toti au recunoscut că asia trebuie se fie scolă — Din Orade ni se scrie că, intre alte instituții de invetiamentu a cercetatu ministrului si scolă romana din piața, unde asideria bravulu invetiatoriu si diaconu Georgiu Horvatu reportă recunoscintia ministrului si a numerosilor funtiunari ce-lu insociau.

* Dumineca in 29 Aprilie
11 Maiu a. c. la 5 ore d. m. se va tineă
a cincea prelegere publică in scolă de langa biserică cat-
edrală. Cu acăsta ocasiune Teodoru Pelle teologu de anulu II. va vorbi despre originea limbei; apoi pe langa declama-
tuni se vor esecută cantece natiunale in quartetu si solo.

= Ioanu Stuart-Mill, scriotoriul anglo, unul dintre cu-
getatorii cei mai puternici ai secolului nostru, a repausat. Opurile lui despre logica, economia natiunala si despre politica, sunt unu magazin bogat de arme pentru cei ce vreau se lupte cu adeverul in contr'a mintiunei, cu sciintia si cu invetiatură in contr'a ignorantei si a intrigei. Nu este pre faci'a pamentului — indresnim a dice — unu popor aper-
satu séu o classe nedreptatita, fora ca se-si aiba publicistii si conducatorii sei cari se lupte, cu armele faurite de Stuart-Mill, se lupte in contr'a apesatorilor, in contr'a celor a ce facu nedreptatiri si foradelegi. Elu nu a creatu, ci mai ver-

tosu au adunat productele calitative de la tōte genialitatile ce i-au premersu. Adunandu-le, le-au ordinat. Pentru aceea opurile lui sunt, cum diseram, unu magazin de arme bine ascuite la despusestiunea celuia ce vrē se le manuēscă in causă dreptatei. Republica literara i-a recunoscutu valoarea la tōte ocasiunile; l'a numit podobă natiunei anglilor. Inse in practica era altmire, că prochiamatu fiindu odata de candidatu ca se fie alesu la parlamentu, elu a cadiut la ale-
gere chiar intr'unu cercu din Londra, că a reesitu altulu care imprascia bani. In alta biografia, ilu vedemai mai apoi membru alu parlamentului. Cine numai a suferit séu mai suferă o nedreptate politica, sociala séu economică, si are consciintia acestei nedreptăți de vrē se o scuture, — este detoriu se vina dreptu recunoscintia, a lacremă la sacerdotalu mortului mare, la sacerdotalu celuia cu logică ascuita, cu cuge-
tele uriasie si cu inimă nelinișcita. Candu óre, opurile lui se vor traduce si in limbă romană? Au doră noi nu avemni o suferintă, si prin urmare nu sentim o lipsa de armă dreptății? Era daca avem ceva bine séu ceva dreptate, nu este cu cale se se stîrnăca in noi convingerea despre aceasta avere? — Fratii serbi ne-au intrecut in acăsta privintia. Ei au serbesce pre Stuart-Mill; li l'au tradus, acum 3—4 ani, junele principie Carageorgieviciu. — Dormi in pace, ador-
mitule! convinsu că cei ce au traitu casi Tine, aceia nu moru!

= La Petrușole, imperatulu Germaniei a fostu primitu cu multa solenitate, — mai apoi va cercetă espssetiunea din Viena.

Comunicatiunea de pre căile de feru.

Vien'a — Pest'a.

Din Vien'a	pléca la 7 ore 55 min. dem. si 8 ore 25 m. séra
Marchegy	" 9 " 42 " " 10 11 " "
Pasionu	" 10 " 30 " " 11 9 " "
Neuhäsel	" 1 " 28 " " di'a 2 17 " "
Ajadung in Aradu	4 " 55 " " sé'a 6 6 "dem."

Pest'a — Vien'a.

Din Pest'a	pléca la 9 ore 51 min. dem. si 9 ore 35 m. séra
Neuhäsel	" 1 " 57 " " di'a 1 " 15 m. "
Pasionu	" 4 " 48 " " d. m. 4 " 24 m. d.
Marchegy	" 5 " 53 " " " 5 " 6 " "
Ajunge in Vien'a	6 " 36 " " " 6 " 9 " "

Pest'a — Aradu.

Din Pest'a	pléca la 6 ore 5 min. sé. si 7 ore 30 min. dem.
Czeglid	" 9 " 5 " " 10 " 18 m. d.
Solnocu	" 10 " 37 " " 11 " 7 " di'a
Ciaba	" 3 " 30 " " 2 " 1 " "
Chitihazu	" 4 " 17 " " 2 " 32 " "
Curtisiu	" 5 " 29 " " 3 " 15 " "
Ajunge in Aradu	6 " 4 " " 3 " 42 " dm

Aradu — Pest'a.

Din Aradu	pléca la 12 ore 25 min. di'a si 9 ore 4 m. séra
Curticiu	" 12 " 52 " " 9 " 45 " "
Chitihazu	" 1 " 35 " " 10 " 44 " "
Ciaba	" 2 " 10 " " 11 " 41 " "
Solnocu	" 5 " 47 " " 1 " d. m. 4 " 17 " "
Czeglid	" 5 " 47 " " 5 " 36 " "
Ajunge in Pest'ala	8 " 37 " " sé'a 8 " 43 " "

Pest'a — Orade.

Din Pest'a	pléca la 6 ore 5 min. sérsila la 7 ore 35 min. dem.
Czeglid	" 8 " 55 " " 10 " 33 " "
Solnocu	" 9 " 58 " " 11 " 22 " "
Püspök-ladány	" 1 " 15 m. n. " 2 " 35 " "
Ajunge in Oradela	4 " 45 " " 4 " 47 " "

Orade — Pest'a.

Din Orade	pléca la 11 ore 22 min. di'a si 9 ore 5 min. sé'r'a
Püspök-ladány	" 2 " 25 " " 12 " 37 " "
Solnocu	" 4 " 46 " " d. m. 4 " 44 " "
Czeglidu	" 5 " 32 " " d. m. 5 " 55 " "
Ajunge in Pest'ala	8 " 37 " " sé'a 8 " 47 " "

Unu ramu pr'in Dobritinu si Carei la Satmare, si inderetu, comunicandu asideria de două ori pre di-

Pest'a — Temisiór'a.

Din Pest'a	pléca la 5 ore 37 min. sé'r. si 7 ore 5 min. dem.
Czeglid	" 8 " 22 " " 9 " 35 " "
Seghedinu	" 12 " 32 " " 1 " 44 " d. m.
Serigu	" 12 " 50 " " 1 " 59 " "
Oroslamosiu	" 1 " 15 " " 2 " 24 " "
Valeani	" 1 " 37 " " 2 " 51 " "
Mocriu	" 1 " 56 " " 3 " 9 " "
Chichind'a M.	" 2 " 24 " " 3 " 33 " "
Zimboli'a	" 2 " 58 " " 4 " 7 " "
Gherteamosiu	" 3 " 22 " " 4 " 31 " "
Sacalosu	" 3 " 45 " " 4 " 54 " "
Ajunge in Temisiór'a	4 " " demand. si la 5 " 9 " sé'a

Cu tipariul lui Stefanu Gyulai — Proprietatea si editură diecesei aradaue. — Redactora respundietorii **Georgiu Popa (Pop.)**.

Temisiór'a — Pest'a.

Din Temisiór'a	pléca la 10 ore 41 min. n. si 9 ore 40 min. de.
Sacalazu	" 10 " 56 " " 10 " 7 " "
Gherteamosiu	" 11 " 19 " " 11 " 18 " "
Zimbolia	" 11 " 45 " " 12 " 18 " "
Chichind'a M.	" 12 " 24 " " 1 " 48 " "
Mocriu	" 12 " 45 " " 2 " 32 " "
Valeani	" 1 " " " 3 " 6 " "
Oroslamosiu	" 1 " 19 " " 3 " 44 " "
Serigu	" 1 " 48 " " 4 " 38 " "
Seghedinu	" 1 " 42 " " 5 " " "
Czeglid	" 6 " 46 " " 5 " 47 " "
Ajunge in Pest'ala	9 " 10 " " 8 " 12 " "

Orade — Clusiu.

Din Orade	pléca la 4 ore 51 min. dem. si 5 ore 12 min. sé'r.
Tileagdu	" 6 ó. 31 m. d. si 6 ó. 6 m. s.
Alesdu	" 6 ó. 40 m. d. si 6 ó. 32 m. s.
Vadu	" 7 ó. 30 m. d. si 7 ó. 6 m. s.
Brat'ca	" 8 ó. 26 m. d. si 7 ó. 39 m. s.
Ciuci'a	" 9 ó. 54 m. d. si 8 ó. 36 m. s.
B. Huiedina	" 11 ó. 29 m. d. si 9 ó. 31 m. s.
Ajunge in Clusiu	la 2 ó. 2 m. d. si 11 ó. 39 m. n.

Clusiu — Orade.

Din Clusiu	pléca la 4 ore 20 min. dem. si 11 ore 30 min. dem.
B. Huiedinu	" 6 ó. 38 m. d. si 2 ó. 55 m. d.
Ciuci'a	" 7 ó. 38 m. d. si 4 ó. 16 m. d.
Brat'ca	" 8 ó. 29 m. d. si 5 ó. 13 m. d.
Vadu	" 9 ó. 4 m. d. si 6 ó. m. d.
Alesdu	" 9 ó. 33 m. d. si 6 ó. 40 m. d.
Tileagdu	" 10 ó. 4 m. d. si 7 ó. 17 m. d.
Ajunge in Oradela	10 ó. 56 m. d. si 8 ó. 16 m. s.

Ardu — Temisiór'.

Din Ardu	pléca la 6 ore 24 m. dem. si 4 ore 5 m. dem.
Ving'a	" 7 ó. 37 m. d. si 5 ó. 40 m. d.
St. Andrei	" 8 ó. 35 m. d. si 6 ó. 55 m. d.
Ajunge in Tem. la	8 ó. 59 m. d. si 7 ó. 28 m. d. s.

Temisiór'a — Aradu.

Din Temesiór'a	pléca la 8 ore —m. dem. si 5 ore. 30 m. séra
St. Andrei	" 8 ó. 40 m. d. si 6 ó. 7 m. s.
Ving'a	" 10 ó. 18 m. d. si 7 ó. 25 m. s.
Ajunge in Aradu la	11 ó. 52 m. d. si 8 ó. 40 m. s.

Aradu — Alb'a Juli'.

Din Aradu	pléca la 6 ore 12 min. demaneti'a
Ghiorocu	" 6 ore 54 min.
Paulisius	" 7 ore 6 min.
Radn'a	" 7 ore 24 min.
Conopu	" 7 ore 53 min.
Berzov'a	" 8 ore 15 min.
Soversinu	" 9 ore 7 min.
Zamu	" 9 ore 43 min.
Ilie	" 10 ore 27 min.
Branisc'a	" 10 ore 46 min.
Dev'a	" 11 ore 16 min.
Oresti'a	" 12 ore 21 min.
Vintiulu	" 1 ore 25 min.
Ajunge in Alb'a Juli'a la	1 ore 45 min. demaneti'a

lb' Juli'a — Ardu.

Din Alb'a Juli'a	pléca la 4 ore 21 min. demaneti'a
Vintiulu de Jos	" 4 ore 54 min.
Oresti'a	" 5 ore 49 min.
Dev'a	" 6 ore 53 min.
Branisc'a	" 7 ore 21 min.
Ilie	" 7 ore 47 min.
Zamu	" 8 ore 32 min.
Soversinu	" 9 ore 12 min.
Berzov'a	" 9 ore 58 min.
Conopu	" 10 ore 15 min.
Radn'a	" 10 ore 47 min.
Paulisius	" 10 ore 59 min.
Ghiorocu	" 11 ore 14 min.
Ajunge in Aradu la	11 ore 50 min. demaneti'a

Din Aradu pléca la 12 ore 25 min. dem. si 9 ore 4 min. sé'r.

Curticiu " 12 " 52 " " 9 " 45 " "

Chitihazu " 1 " 35 " " 10 " 44 " "

Ciaba " 2 " 45 " " 7 " " d. m.

Jula " 4 " " " 8 " 20 " "

Salonta " 6 " 13 " " 9 " 39 " "

Cefa " 6 " 52 " " 10 " 6 " "

Lesiu " 7 " 17 " " 10 " 28 " "

Ajunge in Orade la 7 " 55 " s. 11 "

De la Orade la Aradu e bine a pleca demaneti'a, si de la Aradu la Orade d'a, fiindu că trasurele de sé'a remanu in Ciab'a mai multe ore, de ora ce comunica A

tiuna de noaptea nu e regulata pre asta linia.

Ajunge in Aradu la 11 ore 50 min. demaneti'a